

32003L0004

L 41/26

DZIENNIK URZĘDOWY UNII EUROPEJSKIEJ

14.2.2003

DYREKTYWA 2003/4/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**z dnia 28 stycznia 2003 r.****w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, a w szczególności jego art. 175 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽³⁾,stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽⁴⁾ na podstawie wspólnego tekstu zatwierdzonego przez Komitet Pojedynczy w dniu 8 listopada 2002 r.,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Zwiększony publiczny dostęp do informacji o środowisku i rozpowszechnianie takich informacji wpływa na zwiększenie świadomości ekologicznej, swobodną wymianę opinii, bardziej efektywne uczestnictwo społeczeństwa w podejmowaniu decyzji dotyczących środowiska, a ostatecznie na poprawę stanu środowiska.

(2) Dyrektywa Rady 90/313/EWG z dnia 7 czerwca 1990 r. w sprawie swobody dostępu do informacji o środowisku ⁽⁵⁾ zapoczątkowała zmiany w sposobie podejścia organów władzy publicznej do zagadnienia jawności i przejrzystości, ustanawiając środki realizacji prawa publicznego dostępu do informacji o środowisku, które to zmiany powinny być pogłębiane i kontynuowane. Niniejsza dyrektywa zwiększa dotychczasowy dostęp do tych informacji, który został zagwarantowany przez dyrektywę 90/313/EWG.

(3) Artykuł 8 tej dyrektywy nakłada na Państwa Członkowskie obowiązek informowania Komisji o zdobytych doświadczeniach, a Komisja ma obowiązek na tej podstawie składać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie raporty wraz ze wszelkimi propozycjami przeglądu dyrektywy, jakie uzna za właściwe.

(4) Raport sporządzony zgodnie z art. 8 tej dyrektywy przedstawia konkretne problemy napotkane przy stosowaniu dyrektywy w praktyce.

(5) Dnia 25 czerwca 1998 r. Wspólnota Europejska podpisała Konwencję EKG ONZ o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska („Konwencja z Aarhus”). Ze względu na zawarcie powyższej konwencji przez Wspólnotę Europejską, przepis prawa wspólnotowego muszą być z nią zgodne.

(6) Z punktu widzenia większej przejrzystości właściwe jest zastąpienie, a nie nowelizacja, dyrektywy 90/313/EWG, tak by zainteresowane strony mogły dysponować jednym czytelnym i spójnym tekstem prawnym.

(7) Rozbieżności pomiędzy obowiązującymi w Państwach Członkowskich przepisami prawnymi dotyczącymi informacji o środowisku, które znajdują się w posiadaniu organów władzy publicznej, mogą powodować nierówności w obrębie Wspólnoty odnośnie do dostępu do takich informacji lub warunków konkurencji.

(8) Należy zapewnić każdej osobie fizycznej i prawnej prawo dostępu do informacji o środowisku, które znajdują się w posiadaniu organów władzy publicznej lub które są dla tych organów przeznaczone, bez konieczności wykazania interesu przez tę osobę.

(9) Organy władzy publicznej powinny również udostępniać i rozpowszechniać informacje o środowisku wśród ogółu społeczeństwa w najszerszym możliwym zakresie, w szczególności wykorzystując technologie informacyjne i komunikacyjne. Przyszły rozwój tych technologii powinien zostać uwzględniony przy sporządzaniu sprawozdań dotyczących niniejszej dyrektywy oraz przy jej przeglądach.

(10) Definicja informacji o środowisku powinna zostać sprecyzowana, tak by uwzględniać informacje w dowolnej formie dotyczące stanu środowiska, czynników, środków lub działań, które wpływają lub mogą wpłynąć na środowisko, lub mają na celu jego ochronę, analizy kosztów i korzyści oraz analizy gospodarcze wykorzystywane w ramach takich środków lub działań, jak również informacje dotyczące stanu ludzkiego zdrowia i bezpieczeństwa, łącznie ze skażeniem łańcucha pokarmowego, warunkami życia człowieka, obiektami kultury i budynkami w stopniu, w jakim ulegają one, lub mogą ulec, wpływowi tych elementów.

(11) Biorąc pod uwagę zasadę określoną w art. 6 Traktatu, wymagania dotyczące ochrony środowiska powinny być włączone do definicji i realizacji polityk Wspólnoty oraz jej działań, definicja organów władzy publicznej powinna zostać rozszerzona, tak by uwzględniać rząd lub inne organy administracji publicznej na poziomie krajowym, regionalnym lub lokalnym, niezależnie od tego, czy pełnią one określone obowiązki dotyczące środowiska. Definicja ta powinna również objąć inne osoby lub organy sprawujące, na mocy prawa krajowego, publiczne funkcje administracyjne dotyczące środowiska, jak też inne osoby lub organy im podlegające i pełniące publiczne obowiązki lub funkcje dotyczące środowiska.

⁽¹⁾ Dz.U. C 337 E z 28.11.2000, str. 156 i Dz.U. C 240 E z 28.8.2001, str. 289.

⁽²⁾ Dz.U. C 116 z 20.4.2001, str. 43.

⁽³⁾ Dz.U. C 148 z 18.5.2001, str. 9.

⁽⁴⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 14 marca 2001 r. (Dz.U. C 343 z 5.12.2001, str. 165), wspólne stanowisko Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. (Dz.U. C 113 E z 14.5.2002, str. 1) i decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 30 maja 2002 r. (jeszcze nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym). Decyzja Rady z dnia 16 grudnia 2002 r. i decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 18 grudnia 2002 r.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 158 z 23.6.1990, str. 56.

- (12) Informacje o środowisku, którymi fizycznie, w imieniu organów władzy publicznej, dysponują inne organy, powinny również podlegać niniejszej dyrektywie.
- (13) Informacje o środowisku powinny zostać udostępnione wnioskodawcom tak szybko jak to możliwe, bez zbędnej zwłoki oraz z uwzględnieniem terminu postulowanego przez wnioskodawcę.
- (14) Organy władzy publicznej powinny udostępniać informacje o środowisku w formie lub formacie, o jaki prosi wnioskodawca, chyba że są one już publicznie dostępne w innej formie lub formacie lub właściwe jest udostępnienie ich w innej formie lub formacie. Ponadto organy władzy publicznej powinny być obowiązane dołożyć wszelkich starań, by informacje o środowisku, które znajdują się w ich posiadaniu lub które są dla nich przeznaczone, były przechowywane w formach lub formatach, które mogą być łatwo powielone i dostępne drogą elektroniczną.
- (15) Państwa Członkowskie powinny określić ustalenia praktyczne, pozwalające na skuteczne udostępnianie takich informacji. Ustalenia te gwarantują efektywną i łatwą dostępność informacji oraz zapewniają, że informacje, w tym publicznie dostępne wykazy organów władzy publicznej oraz rejestry lub wykazy informacji o środowisku, które znajdują się w posiadaniu organów władzy publicznej lub które są przeznaczone dla tych organów, są stopniowo udostępniane społeczeństwu przez publiczne sieci telekomunikacyjne.
- (16) Prawo do informacji oznacza, że ujawnianie informacji powinno stanowić regułę oraz że organy władzy publicznej powinny móc odmówić udostępnienia informacji o środowisku w określonych i jasno sprecyzowanych przypadkach. Podstawy do odmowy powinny być interpretowane zawężająco, przy czym należy rozważyć, czy społeczny interes, któremu ma służyć ujawnienie informacji, nie przeważa nad interesem dyktującym odmowę udostępnienia informacji. Powody odmowy powinny zostać przedstawione wnioskodawcy w terminie określonym przez niniejszą dyrektywę.
- (17) Organy władzy publicznej powinny udostępniać część informacji o środowisku, w przypadku gdy z informacji, których dotyczy wniosek, można wydzielić informacje wchodzące w zakres wyjątków.
- (18) Organy władzy publicznej powinny móc pobrać opłatę za dostarczenie informacji o środowisku, jednak opłata taka nie powinna być wygórowana, co oznacza, że nie może ona przekraczać rzeczywistych kosztów omawianych materiałów. Zaliczka może być wymagana jedynie w nielicznych sytuacjach. W szczególnych przypadkach, gdy organy władzy publicznej udostępniają informacje za opłatą oraz jeśli jest to konieczne by zagwarantować ciągłość gromadzenia i publikowania takich informacji, za niewygórowaną uważana jest opłata odpowiadająca cenom rynkowym; w takich przypadkach można zażądać zaliczki. Wykaz opłat powinien zostać opublikowany i udostępniony wnioskodawcom łącznie z informacjami dotyczącymi okoliczności pobierania i uchylania opłat.
- (19) Wnioskodawcy powinni mieć możliwość ubiegania się o administracyjną lub sądową kontrolę działań lub zaniechań organów władzy publicznej w związku z wnioskiem.
- (20) Organy władzy publicznej powinny dołożyć starań, by gromadzone przez nie lub w ich imieniu informacje o środowisku były zrozumiałe, dokładne i porównywalne. Metoda wykorzystywana przy gromadzeniu informacji jest istotnym czynnikiem przy ocenianiu ich jakości, powinna być zatem ujawniona na wniosek.
- (21) W celu zwiększenia społecznej świadomości ekologicznej i poprawienia ochrony środowiska, organy władzy publicznej powinny udostępniać i rozpowszechniać informacje o środowisku, które odnoszą się do pełnionych przez nie funkcji, w szczególności wykorzystując komunikację teleinformatyczną i/lub technologie elektroniczne, jeśli są one dostępne.
- (22) Co cztery lata od wejścia w życie niniejsza dyrektywa powinna być oceniana w świetle zdobytych doświadczeń oraz po przedłożeniu odpowiednich raportów przez Państwa Członkowskie i na tej podstawie powinna być zmieniana. Komisja powinna przedłożyć Parlamentowi Europejskiemu i Radzie raport oceny dotyczący niniejszej dyrektywy.
- (23) Na poziomie Państw Członkowskich cele niniejszej dyrektywy nie mogą zostać zrealizowane równie skutecznie co na poziomie wspólnotowym. Wspólnota może zatem zgodnie z zasadą pomocniczości, określoną w art. 5 Traktatu, podejmować odpowiednie działania. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w w/w artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia zamierzonych celów.
- (24) Postanowienia niniejszej dyrektywy nie wpływają na prawo Państwa Członkowskiego do utrzymywania lub wprowadzania środków pozwalających na dostęp do informacji w stopniu szerszym, niż jest to wymagane przez niniejszą dyrektywę,

PRZYMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Cele

Celem niniejszej dyrektywy jest:

- a) zagwarantowanie prawa dostępu do informacji o środowisku, które znajdują się w posiadaniu organów władzy publicznej lub które są przeznaczone dla tych organów, oraz określenie podstawowych warunków i praktycznych ustaleń dotyczących realizacji tego prawa; oraz

- b) zapewnienie, że informacje o środowisku będą automatycznie stopniowo udostępniane i rozpowszechniane w społeczeństwie by osiągnąć stan najszerzej możliwej dostępności i rozpowszechnienia w społeczeństwie informacji o środowisku. W tym celu popiera się, w szczególności, wykorzystanie komunikacji teleinformatycznej i/lub technologii elektronicznej, jeśli są one dostępne.

Artykuł 2

Definicje

Dla potrzeb niniejszej dyrektywy:

1. „Informacje o środowisku” oznaczają informacje w formie pisemnej, wizualnej, dźwiękowej, elektronicznej lub innej formie materialnej, dotyczące:
 - a) stanu elementów środowiska, takich jak powietrze i atmosfera, woda, gleba, powierzchnia ziemi, krajobraz oraz stanu obszarów naturalnych, włączając w to bagna, obszary nadmorskie i morskie, biologiczną różnorodność i jej składniki, w tym organizmy genetycznie zmodyfikowane, oraz wzajemnych oddziaływań pomiędzy tymi elementami;
 - b) czynników, takich jak substancje, energia, hałas, promieniowanie lub odpady, włączając w to odpady radioaktywne, emisje, zrzuty i inne rodzaje zanieczyszczeń wprowadzanych do środowiska, które wpływają lub mogą wpłynąć na elementy środowiska, o których mowa w lit. a);
 - c) środków (łącznie ze środkami administracyjnymi), takich jak polityki, przepisy prawne, plany, programy, porozumienia w sprawie ochrony środowiska, oraz działań wpływających lub mogących wpłynąć na elementy i czynniki, o których mowa w lit. a) i b), jak również środków i działań, które mają na celu ochronę tych elementów;
 - d) raportów na temat realizacji przepisów prawnych dotyczących ochrony środowiska;
 - e) analiz kosztów i korzyści oraz innych analiz gospodarczych i założeń wykorzystanych w ramach środków i działań, o których mowa w lit. c); oraz
 - f) stanu ludzkiego zdrowia i bezpieczeństwa, łącznie, gdzie właściwe, ze skażeniem łańcucha pokarmowego, warunkami życia człowieka, obiektami kultury i budowlami w stopniu, w jakim oddziałują na nie lub mogą oddziaływać: stan elementów środowiska, o których mowa w lit. a) lub, poprzez te elementy, czynniki i środki, o których mowa w lit. b) i c).

2. „Organ władzy publicznej” oznacza:

- a) rząd lub inny organ administracji publicznej, włączając publiczne organy doradcze, na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym;
- b) osobę fizyczną lub prawną, która na mocy prawa krajowego sprawuje publiczne funkcje administracyjne, łącznie z konkretnymi obowiązkami, działaniami lub usługami dotyczącymi środowiska oraz
- c) osobę fizyczną lub prawną sprawującą publiczne obowiązki lub funkcje lub świadczącą publiczne usługi dotyczące środowiska i podlegającą organowi lub osobie, o których mowa w lit a) lub b).

Państwa Członkowskie mogą postanowić, że powyższa definicja nie dotyczy organów lub instytucji pełniących funkcje o charakterze sądowym lub ustawodawczym. Jeśli w dniu

przyjęcia niniejszej dyrektywy przepisy konstytucyjne Państw Członkowskich nie przewidują procedury odwoławczej w rozumieniu art. 6, mogą one wyłączyć te organy lub instytucje z powyższej definicji.

3. „Informacje znajdujące się w posiadaniu organu władzy publicznej” oznaczają informacje o środowisku będące w posiadaniu organu władzy publicznej, które zostały przez ten organ opracowane lub otrzymane.
4. „Informacje przeznaczone dla organu władzy publicznej” oznaczają informacje o środowisku, którymi fizycznie, w imieniu organu władzy publicznej, dysponuje osoba fizyczna lub prawna.
5. „Wnioskodawca” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, zwracającą się o udostępnienie informacji o środowisku.
6. „Społeczeństwo” oznacza jedną lub więcej osób fizycznych lub prawnych oraz, zgodnie z krajowymi przepisami lub praktyką, ich stowarzyszenia, organizacje lub grupy.

Artykuł 3

Dostęp do informacji o środowisku na wniosek

1. Państwa Członkowskie zapewniają, że organy władzy publicznej, zgodnie z postanowieniami niniejszej dyrektywy, są obowiązane udostępnić informacje o środowisku, które znajdują się w ich posiadaniu lub które są dla nich przeznaczone, każdemu wnioskodawcy na jego wniosek, bez konieczności wykazania przez niego interesu.
2. Z zastrzeżeniem przepisów art. 4 i terminów postulowanych przez wnioskodawcę informacje o środowisku są wnioskodawcy udostępniane:
 - a) tak szybko jak to możliwe lub, najpóźniej, w ciągu miesiąca po otrzymaniu przez organ władzy publicznej, o którym mowa w ust. 1, wniosku, lub
 - b) w ciągu dwóch miesięcy od otrzymania przez organ władzy publicznej wniosku, jeśli rozmiar i złożoność informacji uniemożliwia dotrzymanie terminu jednego miesiąca, o którym mowa w lit. a). W takich przypadkach wnioskodawca jest informowany o przedłużeniu terminu i jego powodach tak szybko, jak to możliwe i nie później niż przed końcem wspomnianego terminu jednego miesiąca.
3. Jeśli wniosek jest sformułowany zbyt ogólnie, organ władzy publicznej tak szybko, jak to możliwe lub najpóźniej w granicach czasowych określonych w ust. 2 lit. a), zwraca się do wnioskodawcy z prośbą o doprecyzowanie wniosku i pomaga mu w tym, np. dostarczając informacje o korzystaniu z publicznych rejestrów, o których mowa w ust. 5 lit. c). Organy władzy publicznej mogą odmówić udostępnienia informacji na mocy art. 4 ust. 1 lit. c), jeśli uznają to za właściwe.
4. Jeśli wnioskodawca zwraca się do organu władzy publicznej z wnioskiem o udostępnienie mu informacji o środowisku w konkretnej formie lub formacie (w tym w postaci fotokopii), organ władzy publicznej przychyli się do takiego wniosku, chyba że:
 - a) informacje te są już publicznie dostępne w innej formie lub formacie, do którego wnioskodawcy mają łatwy dostęp, w szczególności zgodnie z art. 7; lub
 - b) udostępnianie informacji przez organ władzy publicznej w innej formie lub formacie jest uzasadnione, przy czym organ władzy publicznej przedstawia powody udostępniania informacji w danej formie lub formacie.

Dla celów niniejszego ustępu organy władzy publicznej dokładają wszelkich starań, by utrzymać informacje o środowisku znajdujące się w ich posiadaniu, lub dla nich przeznaczone, w formach lub formatach, które mogą być łatwo powielone i dostępne w drodze komunikacji teleinformatycznej lub na nośnikach elektronicznych.

Powody odmowy udostępnienia informacji w całości lub częściowo w żądanej formie lub formie zostaną przedstawione wnioskodawcy w terminie, o którym mowa w ust. 2 lit. a).

5. Dla celów niniejszego artykułu Państwa Członkowskie zapewniają, że:

- a) urzędnicy są obowiązani wspierać społeczeństwo w jego dążeniu do uzyskania dostępu do informacji;
- b) wykazy organów władzy publicznej są publicznie dostępne; oraz
- c) są określone ustalenia praktyczne zapewniające skuteczną realizację prawa dostępu do informacji o środowisku, takie jak:
 - wyznaczenie urzędników ds. informacji;
 - stworzenie i utrzymywanie infrastruktury pozwalającej na sprawdzanie informacji będących przedmiotem wniosku;
 - rejestry lub wykazy informacji o środowisku, będących w posiadaniu organów władzy publicznej lub punktów informacyjnych, z wyraźnym wskazaniem, gdzie takie informacje mogą być znalezione.

Państwa Członkowskie zapewniają, że organy władzy publicznej odpowiednio informują społeczeństwo o jego prawach wynikających z niniejszej dyrektywy i w tym celu dostarczają w odpowiednim stopniu informacji, wytycznych i wskazówek.

Artykuł 4

Wyjątki

1. Państwa Członkowskie mogą zdecydować o odmowie udostępnienia informacji o środowisku, jeśli:

- a) organ władzy publicznej, do którego skierowany jest wniosek, nie posiada informacji będących przedmiotem wniosku, ani żadna inna osoba nie dysponuje nimi w jego imieniu. W przypadku jeśli organ władzy publicznej wie, że informacje będące przedmiotem wniosku znajdują się w posiadaniu innego organu władzy publicznej lub inna osoba dysponuje nimi w imieniu tego organu, bez zbędnej zwłoki przekazuje wniosek temu organowi władzy publicznej i informuje o tym wnioskodawcę lub przekazuje wnioskodawcy informację o istnieniu organu władzy publicznej, do którego, w jego przekonaniu, można zwrócić się po informację będącą przedmiotem wniosku;
- b) wniosek jest wyraźnie nieuzasadniony;
- c) wniosek jest sformułowany zbyt ogólnie, biorąc pod uwagę postanowienia art. 3 ust. 3;
- d) wniosek dotyczy materiału będącego w trakcie opracowywania lub nieukończonych dokumentów lub danych;
- e) wniosek dotyczy materiałów przeznaczonych do wewnętrznego komunikowania się, przy czym należy uwzględnić publiczny interes ujawnienia informacji.

W przypadku odmowy udostępnienia informacji będącej przedmiotem wniosku dotyczącego materiału w trakcie opracowywania, organ władzy publicznej podaje nazwę organu, który przygotowuje ten materiał oraz informacje o przewidywanym terminie ukończenia prac.

2. Państwa Członkowskie mogą zdecydować o odmowie udostępnienia informacji o środowisku, jeśli ujawnienie takich informacji negatywnie wpłynie na:

- a) poufność działań organów władzy publicznej, jeśli jest ona prawnie przewidziana;
- b) stosunki międzynarodowe, bezpieczeństwo publiczne lub obronę narodową;
- c) toczące się postępowanie sądowe, szanse jakiegokolwiek osoby na sprawiedliwy proces lub zdolność organu władzy publicznej do prowadzenia dochodzenia karnego lub dyscyplinarnego;
- d) poufność informacji handlowych lub przemysłowych, jeśli jest ona przewidziana prawem krajowym lub wspólnotowym w celu ochrony prawnie uzasadnionych interesów, w tym interesu publicznego w zakresie zachowania poufności danych statystycznych oraz tajemnicy podatkowej;
- e) prawa własności intelektualnej;
- f) poufność danych osobowych i/lub akt dotyczących osób fizycznych, które nie wyraziły zgody na publiczne ujawnienie tych informacji, jeśli taka poufność jest przewidziana prawem krajowym lub wspólnotowym;
- g) interesy lub ochronę jakiegokolwiek osoby, która informacje będące przedmiotem wniosku dostarczyła dobrowolnie, nie mając obowiązku dostarczenia tych informacji i nie mogąc być takim obowiązkiem obarczona, chyba że wyraziła ona zgodę na ich ujawnienie;
- h) ochronę środowiska, którego informacje dotyczą, takiego jak teren występowania rzadkiego gatunku.

Podstawy do odmowy udostępnienia informacji, o których mowa w ust. 1 i 2 są interpretowane zawężająco, przy uwzględnieniu publicznego interesu ujawnienia informacji w konkretnym przypadku. W każdym przypadku publiczny interes ujawnienia informacji jest porównywany z interesem dyktującym odmowę ich udostępnienia. Państwa Członkowskie nie mogą na mocy ust. 2 lit. a), d), f), g) i h) zdecydować o odmowie udostępnienia informacji, jeśli dotyczą one emisji do środowiska.

W tych ramach oraz dla celów stosowania lit. f) Państwa Członkowskie zapewniają przestrzeganie wymagań dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych ⁽¹⁾.

3. Jeśli Państwo Członkowskie ustanowi wyjątki, może sporządzić publicznie dostępny wykaz kryteriów, na podstawie których odnośne organy władzy publicznej będą mogły podejmować decyzje dotyczące wniosków.

⁽¹⁾ Dz.U. L 281 z 23.11.1995, str. 31.

4. Informacje o środowisku będące w posiadaniu organów władzy publicznej lub dla nich przeznaczone, które są przedmiotem wniosku, są udostępniane częściowo, jeśli z całości tych informacji można wydzielić informacje, do których stosuje się postanowienia ust. 1 lit. d) i e) oraz ust. 2.

5. O odmowie udostępnienia całości lub części informacji będących przedmiotem wniosku wnioskodawca jest informowany pisemnie lub drogą elektroniczną, jeśli wniosek został przedłożony na piśmie lub jeśli wnioskodawca wyraził takie życzenie, w terminie określonym w art. 3 ust. 2 lit. a) lub, w danym przypadku, w lit. b). Zawiadomienie zawiera powody odmowy oraz informuje o procedurze odwoławczej ustanowionej zgodnie z art. 6.

Artykuł 5

Oplaty

1. Dostęp do publicznych rejestrów lub wykazów ustanowionych i utrzymywanych zgodnie z art. 3 ust. 5 oraz sprawdzanie na miejscu informacji będących przedmiotem wniosku, nie podlega opłacie.

2. Organy władzy publicznej mogą pobierać opłatę za dostarczenie informacji o środowisku, jednak opłata taka nie przekracza uzasadnionej kwoty.

3. Jeśli pobierane są opłaty, organy władzy publicznej publikują i udostępniają wnioskodawcom wykazy takich opłat, jak również informacje na temat okoliczności, w których opłaty mogą być pobierane lub uchylane.

Artykuł 6

Dostęp do sprawiedliwości

1. Państwa Członkowskie zapewniają każdemu wnioskodawcy, który uzna, że jego wniosek o udostępnienie informacji został zignorowany, niesłusznie odrzucony (w całości lub częściowo), nieodpowiednio rozpatrzony lub w inny sposób potraktowany niezgodnie z uregulowaniami art. 3, 4 lub 5, dostęp do procedury pozwalającej na zbadanie działań lub uchybień danego organu władzy publicznej przez inny organ władzy publicznej lub ich administracyjną kontrolę przez niezależny i bezstronny organ powołany na mocy przepisów prawa. Procedura taka jest przeprowadzana sprawnie i jest bezpłatna lub podlega niewielkiej opłacie.

2. Poza procedurą odwoławczą, o której mowa w ust. 1, Państwa Członkowskie zapewniają wnioskodawcom dostęp do postępowania odwoławczego przed sądem lub innym niezależnym i bezstronnym organem powołanym na mocy przepisów prawa, przed którym mogą zostać rozpatrzone działania lub uchybienia danego organu władzy publicznej, oraz którego decyzje mogą stać się ostateczne. Państwa Członkowskie mogą również zapewnić dostęp do prawnych środków osobom trzecim, które zostały obciążone w wyniku ujawnienia informacji.

3. Ostateczne decyzje podjęte na mocy ust. 2 są wiążące w stosunku do organu władzy publicznej dysponującego informacjami. Uzasadnienie jest przedstawione na piśmie, przynajmniej w przypadku gdy, na mocy niniejszego artykułu, odmówiono udostępnienia informacji.

Artykuł 7

Rozpowszechnianie informacji o środowisku

1. Państwa Członkowskie podejmują konieczne środki, by zapewnić, że organy władzy publicznej porządkują informacje o środowisku, które są w zakresie ich kompetencji oraz które znajdują się w ich posiadaniu lub które są dla nich przeznaczone, w taki sposób, aby je aktywnie i systematycznie rozpowszechniać w społeczeństwie, w szczególności wykorzystując komunikację teleinformatyczną i/lub technologię elektroniczną, jeśli są one dostępne.

W zakres informacji udostępnianych przy wykorzystaniu komunikacji teleinformatycznej i/lub technologii elektronicznej nie muszą wchodzić informacje zgromadzone przed wejściem w życie niniejszej dyrektywy, o ile nie są one już dostępne w formie elektronicznej.

Państwa Członkowskie zapewniają stopniowe udostępnianie informacji o środowisku przy wykorzystaniu elektronicznych baz danych, które są łatwo dostępne dla społeczeństwa poprzez publiczne sieci telekomunikacyjne.

2. Informacje, które mają być udostępniane i rozpowszechniane, są odpowiednio uaktualniane i obejmują przynajmniej:

- a) teksty międzynarodowych traktatów, konwencji lub porozumień oraz wspólnotowych, krajowych, regionalnych lub lokalnych przepisów prawnych, które dotyczą środowiska lub się do niego odnoszą;
- b) polityki, plany i programy odnoszące się do środowiska;
- c) raporty dotyczące postępów we wdrażaniu postanowień, o których mowa w lit. a) i b), jeśli są one opracowywane lub posiadane przez organy władzy publicznej w formie elektronicznej;
- d) raporty dotyczące stanu środowiska, o których mowa w ust. 3;
- e) dane lub podsumowania danych pochodzących z monitoringu działalności, która wpływa lub może wpłynąć na środowisko;
- f) pozwolenia mające znaczny wpływ na środowisko oraz porozumienia dotyczące środowiska lub informację, gdzie, w ramach przepisów art. 3, można występować o takie informacje lub je znaleźć;
- g) badania nad wpływem na środowisko oraz oceny ryzyka dotyczące elementów środowiska, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. a), lub informację, gdzie, w ramach postanowień art. 3, można występować o takie informacje lub je znaleźć.

3. Bez uszczerbku dla określonych obowiązków dotyczących przedkładania sprawozdań wynikających z prawa wspólnotowego Państwa Członkowskie podejmują środki, mające na celu zapewnienie, że krajowe oraz, jeśli to właściwe, regionalne lub lokalne raporty o stanie środowiska będą publikowane regularnie, nie rzadziej niż co cztery lata; raporty takie zawierają informacje na temat jakości środowiska i czynników zagrażających środowisku.

4. Bez uszczerbku dla żadnych określonych obowiązków wynikających z prawa wspólnotowego, Państwa Członkowskie podejmują konieczne środki, by zapewnić, że w przypadku bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzkiego lub środowiska, spowodowanego przez działalność człowieka lub przyczyny naturalne, wszelkie informacje, które są w posiadaniu organów władzy publicznej, lub które są dla nich przeznaczone, mogące umożliwić grupom społecznym lub osobom, które mogą uciec przed w wyniku tego zagrożenia, podjęcie działań w celu zapobieżenia lub zminimalizowania szkód wynikających z tego zagrożenia, zostaną rozpowszechnione natychmiast i bez zwłoki.

5. Wyjątki, o których mowa w art. 4 ust. 1 i 2, mogą mieć zastosowanie w odniesieniu do zobowiązań wynikających z niniejszego artykułu.

6. Państwa Członkowskie mogą spełnić wymagania niniejszego artykułu tworząc odnośniki do stron internetowych, na których znajdują się odpowiednie informacje.

Artykuł 8

Jakość informacji o środowisku

1. Państwa Członkowskie, zgodnie ze swoimi możliwościami, zapewniają, że zbierane przez nie lub w ich imieniu informacje są aktualne, dokładne i porównywalne.

2. Na życzenie wnioskodawcy organy władzy publicznej, odpowiadając na wniosek o informacje określone w art. 2 ust. 1 lit. b), informują go, gdzie są dostępne informacje na temat procedur pomiarowych, łącznie z metodami analiz, pobierania i przygotowywania próbek, wykorzystanych przy opracowywaniu informacji lub dotyczące wykorzystanych procedur standardowych.

Artykuł 9

Procedura przeglądowa

1. Najpóźniej do dnia 14 lutego 2009 r. Państwa Członkowskie przygotowują raporty na temat doświadczeń związanych ze stosowaniem niniejszej dyrektywy.

Raporty te zostaną przedłożone Komisji najpóźniej do dnia 14 sierpnia 2009 r.

Najpóźniej do dnia 14 lutego 2004 r. Komisja przekaze Państwom Członkowskim dokument wyraźnie informujący, w jaki sposób Państwa Członkowskie powinny przygotować raporty.

2. W świetle zdobytych doświadczeń i biorąc pod uwagę postępy w dziedzinie teleinformatyki i/lub technologii elektronicznej, Komisja przygotowuje raport dla Parlamentu Europejskiego i Rady, łącznie z propozycjami zmian, które uzna za właściwe.

Artykuł 10

Realizacja

Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy przed dniem 14 lutego 2005 r. i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

Wspomniane środki powinny zawierać odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie to powinno towarzyszyć ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

Artykuł 11

Uchylenie

Uchyła się dyrektywę 90/313/EWG z mocą od dnia 14 lutego 2005 r.

Odniesienia do uchylonej dyrektywy są interpretowane jako odniesienia do niniejszej dyrektywy zgodnie z tabelą korelacji zawartą w załączniku.

Artykuł 12

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie w dniu jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 13

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 28 stycznia 2003 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

P. COX

Przewodniczący

W imieniu Rady

G. PAPANDREOU

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

TABELA KORELACJI

Dyrektywa 90/313/EWG	Niniejsza dyrektywa
artykuł 1	artykuł 1 lit. a) artykuł 1 lit. b)
artykuł 2 lit. a)	artykuł 2 ust. 1
artykuł 2 lit. b)	artykuł 2 ust. 2
—	artykuł 2 ust. 3
—	artykuł 2 ust. 4
—	artykuł 2 ust. 5
—	artykuł 2 ust. 6
artykuł 3 ust. 1	artykuł 3 ust. 1 i art. 3 ust. 5
artykuł 3 ust. 2	artykuł 4 ust. 2 i art. 4 ust. 4
artykuł 3 ust. 3	artykuł 4 ust. 1 lit. b), c), d) i e)
artykuł 3 ust. 4	artykuł 3 ust. 2 i art. 4 ust. 5
—	artykuł 4 ust. 1 lit. a)
—	artykuł 3 ust. 3
—	artykuł 3 ust. 4
artykuł 4	artykuł 6 ust. 1 i art. 6 ust. 2
—	artykuł 6 ust. 3
artykuł 5	artykuł 5 ust. 1
—	artykuł 5 ust. 2
—	artykuł 5 ust. 3
artykuł 6	artykuł 2 ust. 2 lit. c), art. 3 ust. 1
artykuł 7	artykuł 7 ust. 1, 2 i 3
—	artykuł 7 ust. 4
—	artykuł 7 ust. 5
—	artykuł 7 ust. 6
—	artykuł 8
artykuł 8	artykuł 9
artykuł 9	artykuł 10
artykuł 10	artykuł 13
—	artykuł 11
—	artykuł 12